

УДК 342.9

Ю.С. КОЛЛЕР, Донецький юридичний інститут Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА ПРОСТУПКІВ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Ключові слова: безпека дорожнього руху, об'єктивна сторона, адміністративна відповідальність, склад правопорушення

Проблема юридичного, в тому числі, й адміністративно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху, є актуальною. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, щороку у світі гинуть на дорогах близько 1,2 млн. людей, а кількість поранених складає близько 10 млн. Ця ж організація прогнозує, що у 2020 році дорожньо-транспортні пригоди (далі – ДТП) посідатимуть третє місце у світі серед причин втрати здоров'я після серцево-судинних захворювань та тяжких депресій. Економічні втрати від ДТП становлять від 1 до 3 % світового валового продукту.

За останні п'ять років в Україні зареєстровано 293 тис. ДТП, у яких загинуло майже 35 тис. і травмовано понад 286 тис. осіб. Слід зазначити, що протягом останніх трьох років, як свідчать дані статистичних обліків, спостерігається виражена позитивна динаміка до зменшення як кількості ДТП, так і кількості загиблих та постраждалих у них осіб. Так, порівняно з піком аварійності останнього десятиріччя, який прийшовся на 2007 рік, у 2010 році має місце скорочення аварійності за всіма показниками практично на 50 % при стабільному щорічному, починаючи з 2008 року, зниженні. Загалом щороку в ДТП у середньому гинуть 7 тис. і дістають травми різних ступенів тяжкості 57 тис. осіб. Тяжкими залишаються наслідки ДТП. За даними 2010 року у Швейцарії на 1 млн. жителів 49 загиблих в автопригодах, у Німеччині – 62, тоді як в Україні – 102 особи.

У 2010 році зареєстровано 31,7 тис. ДТП з

потерпілими, у яких загинули 4,7 тис. (серед них 144 дитини) і дістали травми майже 39 тис. осіб (3,2 тис. дітей). З вини водіїв скоєно 77 % усіх ДТП, у кожному тридцять п'ятому з них водій знаходився в стані сп'яніння, п'ята частина ДТП пов'язана з неправильним вибором швидкісного режиму. З вини водіїв автобусів сталося 4388 ДТП, у яких загинуло 130 і травмовано 1162 особи. Поява в останні роки на ринку транспортних послуг майже 15 тис. перевізників, які не мають профільної освіти та досвіду організації перевезень, також суттєво погіршує стан безпеки на дорогах [1].

Розв'язання цих проблем, перш за все, залежить від рівня теоретичної розробленості проблеми адміністративно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху. І одне з головних питань, яке потребує свого розв'язання – це об'єктивна сторона адміністративних проступків у зазначеній сфері.

Необхідно зазначити, що питання адміністративної відповідальності за проступки у сфері безпеки дорожнього руху знаходяться в колі наукових інтересів таких вчених, як В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, В.М. Бесчастний, Р.А. Калюжний, М.В. Коваль, В.К. Колпаков, А.О. Селіванов, О.О. Собакарь, В.К. Шкарупа, Х.П. Ярмачі та інших. Однак комплексно питання об'єктивної сторони адміністративних проступків за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху майже не досліджувалась.

Звідси, метою цієї статті є дослідження об'єктивної сторони адміністративних проступків за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, для розроблення пропозицій стосовно вдосконалення національного адміністративного законодавства щодо протидії вчиненню проступків у зазначеній сфері. Наукова новизна роботи полягає у розвитку теоретичних положень стосовно об'єктивної сторони адміністративних проступків за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху та пропозиції стосовно практики застосування адміністративного законодавства у зазначеній сфері.

Поняття «об'єктивна сторона адміністративного проступку» займає одне з центральних місць в адміністративно-правовій науці і

має велике практичне значення. По-перше, воно сприяє виявленню найбільш істотних ознак антигромадських діянь, їх розмежуванню й установленню справедливих санкцій; по-друге, допомагає відповідним органам правильно кваліфікувати проступки й обирати адекватні їм заходи впливу; по-третє, дозволяє зрозуміти закон, допомагає навчанню юристів і правовому вихованню громадян.

Об'єктивну сторону адміністративного правопорушення характеризують ознаки самого акту зовнішньої поведінки правопорушника. Це суспільно шкідливі та протиправні діяння щодо посягання на охоронювані адміністративним правом суспільні відносини. До них віднесено передбачені законом діяння (дія чи бездіяльність), їх шкідливі наслідки, причинний зв'язок між першим і другим, а також місце, час, обстановку, спосіб, знаряддя та засоби вчинення правопорушення. Всі вони у комплексі й складають об'єктивну сторону правопорушення.

Об'єктивна сторона будь-якого правопорушення становить собою сукупність ознак, що характеризують зовнішню поведінку суб'єкта [2, с.208; 3, с.96; 4, с.7; 5, с.458; 6, с.144, 145]. Ознаки зовнішньої сторони протиправного діяння є чітко визначеними і закріплюються відповідними нормативними актами. В адміністративно-правовій науці ознаки, що складають об'єктивну сторону правопорушення, поділяють на обов'язкові та факультативні. До перших відносяться діяння (дія чи бездіяльність). Другу групу утворюють: наслідки (школа від вчиненого посягання), причинний зв'язок між діянням та шкідливими наслідками, а також час, місце, спосіб, засоби і знаряддя скоєння правопорушення [7, с.10; 8, с.67–69; 9, с.37; 10, с.168; 11, с.152–154].

Деякі вчені вказують на належність до обов'язкових ознак об'єктивної сторони таких рис, як суспільна шкідливість (суспільна небезпека), протиправність або караність [12, с.46–47; 13, с.355]. Проте теорія адміністративного права ознаками суспільної шкідливості чи протиправності наділяє увесь склад адміністративного правопорушення у нерозривній єдності своїх складових елементів, їх взаємодії

[14, с.10]. Тому навряд чи є доцільним виділення цих ознак в межах будь-якої структурної частини складу правопорушення.

Головною з-поміж перерахованих ознак беззаперечно є діяння, яке за влучним виразом В.А.Печеніцина: «...є також ядром усієї сукупності ознак об'єктивної сторони, яке об'єднує усі інші ознаки в єдину систему: і місце його скоєння, і час і спосіб» [15, с.26]. У ст.9 КУпАП законодавець визначаючи поняття «діяння», тобто – поведінки, вчинків особи, за допомогою яких відображається її внутрішній психічний стан, застосовує терміни «дія» та «бездіяльність». Як підкреслює Ю.О. Денісов, «об'єктивний прояв протиправного діяння є можливим лише у двох формах: дії, якою порушується правова заборона, та бездіяльності, якою порушуються правові приписи» [16, с.94].

Адміністративно-протиправні дії, будучи активною формою зовнішнього прояву протиправної поведінки суб'єкта, обов'язково характеризується рисами свідомості. Тому не є адміністративно-протиправною дією інстинктивні чи рефлекторні рухи особи, оскільки у таких випадках протиправний характер поведінки нею не усвідомлюється і не може усвідомлюватися.

Наслідком правопорушення, діяння, є спричинення шкоди, збитку (при неможливості його доказати заподіяння моральної шкоди). Слід зауважити, що вони, як і причинний зв'язок, є ознаками обов'язковими для правопорушення з матеріальним складом. Саме діяння (дія чи бездіяльність) є обов'язковими як для формального, так і для матеріального складу. Інші ознаки лише здатні факультативно його підсилювати, або надавати нову якість (бути підставою для перекваліфікації вчиненого правопорушення). До них відноситься спосіб, час та місце вчинення адміністративного правопорушення.

Згідно ст.9 КУпАП, до ознак об'єктивної сторони адміністративного правопорушення, перш за все, відносяться діяння (дії чи бездіяльність), що посягають на громадський порядок, власність, права і свободи громадян на встановлений порядок управління.

Адміністративно-протиправна дія – це ак-

тивна, свідомо, вольова поведінка людини, яка завдало певної шкоди або створила реальну загрозу завдання шкоди об'єкту, що охороняється нормами адміністративного права.

Наряду з адміністративно-протиправною дією існує ще одна (пасивна) зовнішня форма виразу протиправного діяння – адміністративно-протиправна бездіяльність. У такому випадку шляхом пасивної поведінки суб'єктом адміністративного правопорушення порушується законодавча вимога здійснювати ті чи інші активні дії [17, с.239; 18, с.109]. Адміністративно-протиправна бездіяльність як форма зовнішнього прояву поведінки суб'єкта правопорушення визначається законодавцем у диспозиціях 60-ти статей Особливої частини КУпАП (ст.ст.41, 41-2, 41-3, 44-1, 45, 51-1 та ін.). Адміністративно-протиправна бездіяльність – це протиправне невиконання або незадосудування особою своїх прав, які вона повинна здійснювати за родом своєї діяльності свідомо і у вольовій формі.

Протиправна дія, як форма вчинення адміністративного правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, може бути як проста, так і складна. Проста дія – єдине або короткотермінове діяння, а складна – складається з декількох самостійних дій, кожна з яких може бути кваліфікована як правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху. Прийнято виділяти такі різновиди складних дій:

- з двома та більше різними діями;
- що складаються з альтернативних дій;
- складені;
- тривалі.

Ці дії характеризуються, у свою чергу, протиправністю, винністю. Слід виділити основне – саме протиправне діяння. Без нього, як зовнішнього прояву людської поведінки, не існує і не може існувати адміністративне правопорушення, а всі інші втрачають сенс. Іншими словами, вони є факультативними.

З огляду на те, що ми переконані у необхідності окремого встановлення адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, необхідним є з'ясування ознак об'єктивної сторони цього правопорушення. До них, перш за все, відно-

ситься здатність спричинення шкоди – шкідливі зміни в об'єкті охоронюваних адміністративним правом відносин. У першу чергу, ці шкідливі дії посягають на суспільні відносини. Цей висновок базується на змісті ст.1 КУпАП, де вказується, що завдання цього закону є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного устрою України, прав і законних інтересів підприємств, закладів і організацій, попередження правопорушень тощо. Отже основне спрямування КУпАП – охорона прав і свобод фізичних і юридичних осіб. Посягнути на ці охоронювані законом об'єкти означає одночасно нанести шкоду об'єкту посягання. Тож не існує правопорушень, які би не завдавали шкоди об'єкту адміністративно-правової охорони.

Ці шкідливі наслідки визначаються як заподіяна об'єкту адміністративно-правової охорони шкода. Вона може бути матеріальною і проявлятися у тому, що власнику завдається будь-яка матеріальна шкода. При тому вкрай важливо, щоб ці наслідки були у безпосередньому причинному зв'язку із самим діянням.

Однією з ознак об'єктивної сторони складу адміністративного правопорушення є наслідки – негативні зміни, що відбулися в охоронюваних адміністративними санкціями суспільних відносинах у результаті вчиненого діяння. Наслідки протиправного діяння знаходять свій конкретний вираз у шкоді, завданій відповідним суспільним відносинам.

Залежно від характеру завданої шкоди наслідки можуть бути матеріальними та нематеріальними [19, с.20; 20, с.7; 21, с.19; 22, с.19; 23, с.117]. На відміну від нематеріальних, матеріальні наслідки діяння у більшості випадків, за вдалим виразом С.М. Логінової: «мають явний економічний зміст» [24, с.145]. Тобто, вони можуть бути обчислені або ж визначені певною мірою (значні, незначні, малозначні). Нематеріальні наслідки адміністративно-протиправного діяння мають місце при порушенні суб'єктом правопорушення організаційних, моральних інтересів держави, громадських організацій чи особистості.

Обов'язковою ознакою об'єктивної сторони матеріального складу правопорушення є причинний зв'язок між поведінкою суб'єкта

та шкодою, завданою суспільним відносинам [25, с.100; 26, с.326; 27, с.111; 28, с.137]. Виходячи з положення теорії адміністративного права про обов'язкову часову послідовність діяння та його наслідків, причинний зв'язок можна визначити як: об'єктивний зв'язок між адміністративно-протиправним діянням та наступними наслідками, при яких діяння передує наслідкам, будучи при цьому їх головною і безпосередньою причиною.

Правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху здійснюються за конкретних умов: місця, часу, обстановки з використанням певного способу і технічних чи інших засобів його вчинення.

Час скоєння правопорушення в якості конструктивної ознаки об'єктивної сторони адміністративного правопорушення однозначно теорією адміністративного права не визначається. Підхід законодавця до визначення ознаки часу варіюється в залежності від форми вчинення певного адміністративно-протиправного діяння – дії чи бездіяльності. У складах адміністративних проступків, котрі вчиняються у формі дії, дана ознака знаходить своє вираження у вказівці на певні часові проміжки, протягом яких скоєння певних дій є протиправним. Про такий «заборонений час», зокрема, йдеться у ст.109 (час руху), ст.182 (час, заборонений органами місцевого самоврядування), ст. 185-10 (час виконання службових обов'язків) та інших статтях КУпАП.

При протиправній поведінці, здійснюваній у формі бездіяльності, мова йде вже не про вчинення забороненого діяння у межах визначеного нормою права часового проміжку, а навпаки, про сам часовий проміжок, поза яким бездіяльність набуває характеру адміністративного правопорушення. Такими є, наприклад, встановлені строки (ст.192), несвоєчасна відповідь (ст.185-6), несвоєчасне подання (ст.166-6 КУпАП) та ін.

Місце вчинення протиправного діяння досить часто виступає у ролі ознаки об'єктивної сторони адміністративного проступку. У таких випадках ознака місця здійснює значний вплив на кваліфікацію правопорушення.

Будь-яке правопорушення, в тому числі й

адміністративне, – це ланка в процесі взаємодії двох систем – людини і навколишнього світу. Як відомо, кожна особа оцінює або характеризує ситуацію, ґрунтуючись не лише на своїх поглядах та інтересах, а й зважаючи на моральні цінності, прийняті нею. Вивчення взаємодії особистості та ситуації, в якій приховується справжня причина адміністративного правопорушення, дозволяє, з одного боку, дати оцінку структурно-соціальним якостям та установкам особистості, а з іншого – визначити роль і значення конкретних життєвих ситуацій у механізмі скоєння певних видів адміністративних правопорушень. Таке вивчення дає змогу розглядати адміністративне правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху не статично, а в динаміці, як процес, що розвивається і відбиває реакцію особистості на певні явища зовнішнього світу, на конкретну життєву ситуацію.

В теорії адміністративного правопорушення аксіоматичним є твердження про те, що спосіб вчинення правопорушення пов'язаний найбільшою кількістю відносин і зв'язків з іншими елементами протиправної дії. Спосіб вчинення правопорушення визначають як детерміновану особистістю особи, предметом посягання й обставинами системи її дій, спрямовану на досягнення протиправної мети [29, с.124]. Звичайно, будь-яка діяльність, у тому числі протиправна, являє собою певну систему окремих дій суб'єкта або суб'єктів, однак такий підхід не може дати правильного подання про сутність способу цієї діяльності.

Однак при такому розумінні способу залишається неясним, до якого ступеня повинна бути роздроблена протиправна діяльність на окремі дії, адже кожному окрему дію можна розчленувати та представити у вигляді системи ще більш дрібних операцій тощо.

При такому підході було би надзвичайно складно виділити основні, типові способи здійснення окремих видів правопорушень, у тому числі й у сфері безпеки дорожнього руху, позначити й систематизувати їх. Будь-який спосіб зажадає описи великої кількості дрібних деталей, суть же його залишиться неясною.

В адміністративному праві під правопору-

шенням розуміють не тільки суспільно шкідливу дію, але й суспільно шкідливу бездіяльність. Вчинення деяких правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху може бути у формі протиправної бездіяльності. У цьому випадку взагалі неможливо визначити спосіб як систему дій суб'єкта, спрямовану на досягнення протиправної мети, оскільки він саме не вживає ніяких дій, хоча повинен був би їх вживати.

При розкритті змісту правопорушення особливу роль слід відвести до способу вчинення правопорушення. Зрозуміло, що з об'єктивного боку спосіб вчинення правопорушення являє собою певний порядок, метод, послідовність рухів та прийомів, які застосовуються особою в процесі здійснення суспільно небезпечних посягань на суспільні відносини, що охороняються законом [30, с.67].

Нарешті, якщо вважати, що правопорушення – це суспільно шкідливе діяння (дія або бездіяльність), а його спосіб – це система дій, то виходить, що ми визначаємо поняття через це ж поняття, що буде суперечити логічній природі будь-якого визначення. Спосіб дії – це не сама дія, а те, як вона відбувається: скільки суб'єктів бере участь у здійсненні правопорушення і яка роль кожного з них, яке їхнє відношення до предмета зазіхання й вплив на нього, у чому полягає взаємодія суб'єктів між собою, що й для чого при цьому використовується.

З огляду на сказане, більше правильним буде визначення способу вчинення правопорушення як системи зв'язків і відносин суб'єктів правопорушення між собою засобами вчинення правопорушення, а також предметом правопорушення в процесі підготовки, протиправного зазіхання й приховання протиправного діяння. Дана система відносин існує й у тому випадку, якщо правопорушення відбувається шляхом бездіяльності.

Так, у спосіб вчинення правопорушення включені зв'язки й відносини суб'єктів проступку між собою в процесі протиправного посягання. Таких відносин може не існувати, якщо порушник один. Однак, якщо правопорушення вчинено не одним, а двома або більше суб'єктами, то відносини між ними мо-

жуть полягати в спільному виконанні дій або розподілі обов'язків.

Відносини між суб'єктом і предметом проступку можуть складатися у впливі суб'єкта на предмет посягання шляхом ушкодження, зміни іншим способом, або в невтручанні в розвиток подій навколо предмета, коли у суб'єкта був обов'язок вмішатися.

Відношення суб'єкта проступку до засобів вчинення протиправних дій може полягати у використанні їх для впливу на предмет проступку, для усунення перешкод для вчинення та для приховання протиправного діяння.

Система даних відносин у певному сполученні й утворить конкретний спосіб правопорушення.

Знання способів вчинення правопорушень має велике значення в практиці профілактики правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху. Таким чином, за допомогою моделей способу можна прогнозувати сліди протиправної діяльності суб'єкта правопорушень.

Формування способу правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху відбувається переважно під впливом певних обставин, особливостей та умов дорожнього руху, наявності в суб'єкта певних знань і навичок, можливості скористатися необхідними йому засобами тощо.

Спосіб вчинення правопорушення містить у собі не тільки безпосередній спосіб вчинення правопорушення, але й спосіб підготовки до нього, і спосіб приховання правопорушення. Як зазначає В.К. Колпаков, якщо в змісті присутні всі компоненти, то спосіб називають повно структурним. Якщо хоча б один компонент відсутній – неповно структурним [29, с.131]. Дана категорія може без застережень використовуватись і в адміністративному праві.

Можна стверджувати, що в адміністративному правопорушенні відбиваються різні чинники життєдіяльності суспільства – соціальні, економічні, політичні, психологічні. Кожне адміністративне правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху вчинює конкретна людина як особистість з притаманними їй індивідуальними особливостями. Вчинення

ж адміністративного правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху зумовлюється вагомими для особистості причинами – зовнішніми і внутрішніми. На вчинення адміністративного правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху впливають не якась одна ізольована безпосередня причина, а комплекс причин і умов, що діє за даної ситуації або існував в різні часи і за різних обставин. І ці причини відбиваються у способі вчинення правопорушення, які необхідно детально досліджувати під час застосування адміністративної відповідальності.

Підсумовуючи усе наведене вище, зазначимо, що дослідження об'єктивної сторони адміністративних проступків за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху має адміністративно-правове значення під час: кваліфікації правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху; доказування в адміністративних справах у сфері безпеки дорожнього руху; провадження у справах у сфері безпеки дорожнього руху; призначення стягнень за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стратегія підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2015 р.: проект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://auto.meta.ua/autolaw/useful_info/strateg_gai.
2. Конин Н. М. Административное право России : курс лекций / Конин Н. М. – М. : Юристъ, 2004. – 560 с.
3. Михайленко О. Р. Основы держави і права / О. Р. Михайленко. – К. : Феміна, 1995. – 160 с.
4. Россинский Б. В. Административная ответственность за нарушения в области дорожного движения: Постатейный комментарий / Россинский Б. В. – М. : Издательство НОРМА, 2002. – 352 с.
5. Скакун О. Ф. Теория государства и права : учебник / Скакун О. Ф. – Х. : Консум, 2000. – 704 с.
6. Овсянко Д. М. Административное право

: учеб. пособие / Д. М. Овсянко. – Изд. 3-е, перераб. и доп. – М. : Юристъ, 2002. – 468 с.

7. Додін Є. В. Гарантії законності адміністративної відповідальності / Додін Є. В. - К. : Знання, 1976. – 48 с.

8. Беленький В. А. О сущности нарушений общественного порядка / Беленький В. А. // Вестник Московск. ун-та. – 1970. – № 6. – С. 67–69.

9. Шишов О. Ф. Преступление и административный проступок : учеб. пособие / О. Ф. Шишов. – М. : ВЮЗИ, 1967. – 68 с.

10. Колпаков В. К. Административный договор у державному управлінні / Колпаков В. К. // Конституційні гарантії захисту людини у правоохоронній діяльності. – Д. : Поліграфіст, 1999. – С. 166–168.

11. Севрюгин В. Е. Теоретические проблемы административного проступка: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.02 / Севрюгин В. Е. ; Академия МВД РФ. – М., 1994. – 380 с.

12. Севрюгин В. Е. Административный проступок. Понятие, признаки, ответственность : монография / Севрюгин В. Е. – М. : Академия МВД СССР, 1989. – 164 с.

13. Загальна теорія держави і права / Цвік М. В., Ткаченко В. Д., Богачова Л. Л. та ін. ; під. ред. Цвіка М. В., Ткаченка В. Д., Петришина О. В. – Х. : Право, 2002. – 432 с.

14. Терещук О. В. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.07 / О. В. Терещук ; Одеськ. нац. юрид. академія. – Одеса, 2000. – 20 с.

15. Печеницин В. А. Состав административного проступка и его значение в юрисдикционной деятельности органов внутренних дел : учебное пособие / В. А. Печеницин. – Хабаровск : Хабаровск. высш. школа МВД СССР, 1988. – 60 с.

16. Денисов Ю. А. Общая теория правонарушения и ответственности (социологический и юридический аспекты) / Денисов Ю. А. – Л. : Изд-во Ленинградск. ун-та, 1983. – 141 с.

17. Административное право Российской

Федерации : учебник для вузов / Алевтин А. П., Кармолицкий А. А., Козлов Ю. М. – 3-е изд. испр. и доп. - М. : ИКД «Зерцало-М», 2001. – 592 с.

18. Чернадчук В. Право на відшкодування моральної шкоди: деякі аспекти / Чернадчук В. // Право України. – 2000. – № 3. – С. 106–109.

19. Флейшиц Е. А. Обязательства и причинение вреда из неосновательного обогащения / Флейшиц Е. А. – М. : Юрид. лит., 1951. – 120 с.

20. Белякова А. М. Имущественная ответственность за причинение вреда / Белякова А. М. – М. : Юрид. лит., 1979. – 110 с.

21. Малеин Н. Р. Возмещение вреда причиненного личности / Малеин Н. Р. – М. : Юрид. лит., 1965. – 230 с.

22. Донцов С. Е. Возмещение вреда по советскому законодательству / Донцов С. Е., Глянцев В. В. – М. : Юрид. лит., 1990. – 271 с.

23. Кивалов С. В. Таможенное право (административная ответственность за нарушение таможенных правил) / Кивалов С. В. – Одесса : Астропринт, 1996. – 175 с.

24. Логінова С. М. Адвокатська таємниця:

теорія і практика: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.10 / Логінова С. М. – К., 2002. – 160 с.

25. Забарний Г. Г. Адміністративне право України : навчальний посібник / Забарний Г. Г., Калюжний Р. А., Шкарупа В. К. – К. : Вид. Паливода А. В., 2003. – 212 с.

26. Административное право : учебник / под ред. Ю. М. Козлова, Л. Л. Попова. – М. : Юристъ, 1999. – 728 с.

27. Гончарук С. Т. Адміністративне право України : навчальний посібник / Гончарук С. Т. – К. : Вид-во НАВСУ, 2000. – 240 с.

28. Ярмиш Н. Н. Теоретические проблемы причинно-следственной связи в уголовном праве (философско-правовой анализ) : монография / Ярмиш Н. Н. – Харьков : Право, 2003. – 512 с.

29. Колпаков В. К. Порухення правил дорожнього руху: колізійність новел і правове регулювання : монографія / Колпаков В. К., Черновський О. К., Гордєєв В. В. – Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т, 2010. – 328 с.

30. Керимов Д. А. Законодательная техника : науч.-метод. и учеб. пособие / Керимов Д. А. – М. : НОРМА, 2000. – 127 с.

Коллер Ю. С. Об'єктивна сторона проступків у сфері безпеки дорожнього руху / Ю. С. Коллер // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 439–445 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-2/11kjcbr.pdf>

Досліджуються теоретичні засади об'єктивної сторони проступків у сфері безпеки дорожнього руху. Розглядаються основні ознаки об'єктивної сторони проступків у зазначеній сфері. Пропонуються заходи вдосконалення національного адміністративного законодавства щодо забезпечення дорожнього руху.

***

Коллер Ю.С. Объективная сторона проступков в сфере безопасности дорожного движения

Исследуются теоретические основы объективной стороны проступков в сфере безопасности дорожного движения. Рассматриваются основные признаки объективной стороны проступков в указанной сфере. Предлагаются меры совершенствования национального административного законодательства относительно обеспечения дорожного движения.

***

Koller Y.S. Objective Party Misconduct in Road Safety

In the article investigate the theoretical basis of the objective side misconduct in road safety. the main objective signs of the objective party of offences in this area are considered. some measures to improve domestic administrative law to safeguard his treasure-motion.